

Täysistunto

Torstai 9.6.2022 klo 15.59—18.32

2.2. Suullinen kysymys oppimisen tuen uudistamisesta perusopetuksessa (Sofia Vikman kok)

Suullinen kysymys SKT 119/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt vaihdamme hieman aihealuetta. — Seuraava kysymys, edustaja Vikman.

Keskustelu

16.29 **Sofia Vikman kok:** Arvoisa puhemies! Noin joka kahdeksas nuori jättää peruskoulun vailla riittäviä valmiuksia jatko-opintoihin — joka kahdeksas. Peruskoulusta ei saisi valmistua ilman riittäviä luku-, kirjoitus- ja laskutaitoja. Tähän liittyy ajatus perustaitojen osaamistakuusta. Tarvitaan yksilöllisempää peruskoulua, jossa opintojen etenemistä voidaan tukea nykyistä paremmin. Esimerkiksi oppivelvollisuuden pidentäminen ei auta peruskoulun vahvistamisessa, pelkkä velvollisuuden pidennys ei tuo perusopetuksen laatuun uutta. Korona-aika toi mukanaan uusia haasteita ja oppimisvajetta paikattavaksi.

Kokoomus kannattaa oppimisen tuen uudistamista kaikilla koulutusasteilla. Näin varmistamme, että oppilas saa tarvittaessa pienryhmämuotoista opetusta ja henkilökohtaista tukea. Perusopetuksen laadun vahvistaminen on aivan välttämätöntä. [Puhemies koputtaa] Kysyn opetusministeriltä: miksi ette ole tuoneet eduskunnalle esitystä oppimisen tuen uudistamisesta?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Andersson.

16.30 **Opetusministeri Li Andersson** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lyhyt vastaus kysymykseen on se, että ensin pitäisi tietää, mitä tehdä eli miten me haluamme uudistaa oppimisen tuen järjestelmää peruskoulussa ja miten me halutaan muuttaa lainsäädäntöä erityisesti niin, että me saadaan ohjattua oppimisen tukeen lisää resursseja, koska se on käytännössä se kaikkein suurin pula ja ongelma perusopetuksessa tällä hetkellä. Me käynnistimme heti tämän hallituskauden alussa laajan asiantuntijatyön. Meillä on siis työryhmä, joka parhaillaan tekee esityksiä siitä, miten oppimisen tuen järjestelmää pitäisi Suomessa uudistaa. Tämän työryhmän työskentely loppuu elokuun lopussa, eli silloin tulee loppuraportti ja myöskin toimenpide-ehdotuksia siitä, miten lainsäädäntöä pitää uudistaa.

Minä lähden siitä, että jos oppimisen tuen järjestelmää uudistetaan Suomessa, niin se kannattaa tehdä kunnollisilla resursseilla, ja käytännössä tämä tulee siis olemaan seuraavien eduskuntavaalien kysymys, sitoutuvatko suomalaiset eduskuntapuolueet uudista-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2022 vp

maan oppimisen tuen järjestelmää ja sitoutuvatko [Puhemies koputtaa] puolueet myöskin laittamaan siihen riittävästi rahaa. [Ben Zyskowicz: Tämäkin jää siis seuraavalle hallitukselle, ei yllätä!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt te edustajat, jotka tästä koulutuspolitiikasta haluatte esittää lisäkysymyksiä. — Edustaja Vikman jatkaa. [Sofia Vikman: Arvoisa puhemies! Näyttää siltä, että...] Nyt näyttää siltä, että mikrofoni on kiinni.

16.32 Sofia Vikman kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näyttää siltä, että pysyvät panostukset opetukseen jäävät seuraavan hallituksen tehtäväksi. Opetuksen kentällä tilanne on se, että hankehumpan sijaan [Välihuutoja vasemmalta] tarvitaan työrauhaa ja pysyvää rahoitusta. Hallituksen hankehumppa näännyttää opettajat, ja oppimistulokset eivät parane.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon vahvistamiseen jaetulla avustuksella on saatu palkattua lisää henkilöstöä, vahvistettua sitä oppimisen tukea ja pienennettyä ryhmäkokoja. Nämä tärkeät rahat päättyvät kuitenkin vuoden lopussa. Se näkyy suoraan leikkauksena opetuksen arjessa. Päiväkotien ja koulujen rakenteellisia ongelmia ei paikata vuosittaisilla hankerahoilla; tarvitaan korjausliike pitkäjänteisyyteen ja perustaitoihin. Kysyn: miksi hallitus ei kehysriihessä priorisoinut niin sanottua tasa-arvorahoitusta, vaan käytännössä leikkaatte [Puhemies koputtaa] näistä tärkeistä rahoista? [Välihuutoja vasemmalta]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Andersson vastaa.

16.33 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa] Siitä liikkumavarasta, mitä hallituksella oli käytössä viime kevään kehysriihessä, käytettiin merkittävä osa opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan, ja se päätettiin käyttää ammatillisen koulutuksen perusrahoituksen vahvistamiseksi. Ja tiedätekö, arvoisa edustaja, miksi? Edellisen hallituksen ja erityisesti kokoomuksen silloin toteutetut perusrahoituksen leikkaukset ammatillisessa koulutuksessa ovat jättäneet sellaisen loven ja sellaiset jäljet, että niiden parissa me olemme työskennelleet koko tämän hallituskauden ajan. [Hälinää — Vasemmalta: Kyllä!] Olemme lisänneet koulutuksen pysyvää rahoitusta, myös sinne varhaiskasvatukseen ja oppivelvollisuusudistuksen ja oppilaskorjaus- ja opiskelijahuollon kautta tehtyjen panostusten kautta niin perusopetukseen kuin toiselle asteelle. Mutta erityisen tärkeää tälle hallitukselle on ollut korjata niitä ongelmia, mitä meillä on ollut ammatillisessa koulutuksessa johtuen niistä jättimäisistä vähennyksistä ammatillisen koulutuksen perusrahoitukseen, [Puhemies koputtaa] jotka edellinen hallitus jätti perinnöksi tälle hallitukselle. [Ben Zyskowicz: Kaiken te olette tehneet velaksi! — Jussi Saramo: Miten kokoomus kehtaa!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Multala. [Hälinää — Puhemies koputtaa] Edustaja Multalalla puheenvuoro. Hiljennytään kuuntelemaan.

16.34 Sari Multala kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koulutuksen tasa-arvo eli se, että kaikilla on mahdollisuus saada riittävä, tarvittava tukea peruskoulussa ja mielellään jo varhaiskasvatuksessa, on varmasti kaikille tässä salissa tärkeää. Sen vuoksi jo

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2022 vp

useampi hallitus peräkkäin on panostanut siihen, että myönnetään erillistä hankerahoitusta joka vuosi kunnille siihen, että voidaan kouluissa pienentää ryhmäkokoja ja tarjota lapsille mahdollisimman paljon tukea. Se on aivan totta, että hallitus on myöntänyt esimerkiksi koronan jälkien paikkaamiseen hankerahoitusta, mutta nämä rahat, joita on myönnetty vuosittain ja joita voidaan pitää jo pysyvänä rahoituksen muotona, kun jo niin moni hallitus peräkkäin on niitä myöntänyt, että niitä odotetaan nyt kunnissa, kuitenkin ensi vuoden alussa ovat valitettavasti leikkaantumassa yli 100 miljoonalla. [Ben Zyskowicz: Ohhoh!] Aikooko hallitus budjettiriihessä muuttaa tämän hankerahoituksen pysyväksi ja taata opettajille työrauhan ja pienemmät ryhmäkoot?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Andersson.

16.35 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tasa-arvorahoitusta on jaettu, jos oikein muistan, vuodesta 2012 eteenpäin — ne ovat tärkeitä rahoja, koulutuksen kentällä myöskin arvostetaan niitä. Mutta pysyviä rahoja ne eivät ole olleet missään vaiheessa, eli käytännössä jokaisella hallituskaudella nämä tasa-arvorahat ovat olleet määräaikaista. Ne ovat loppuneet, kun hallituskausi on loppunut, niin teki myöskin edellinen hallitus. Ei minulla ollut mitään pysyvää tasa-arvorahaa siellä odottamassa, vaan tämä hallitus päätti osaltaan käyttää rahaa tasa-arvorahoitukseen tämän hallituskauden aikana, ja aivan kuten aikaisempina kausina, se päättyy, kun hallituskausi päättyy. Toivottavasti seuraava hallitus on omalta osaltaan myöskin valmis priorisoimaan tasa-arvorahoitusta.

Se, minkä tämä hallitus on tehnyt, on se, että me olemme muuttaneet lainsäädäntöä mahdollistaaksemme vakituista pidempiaikaista käyttöä tasa-arvorahoitukseen. Tämä muutos on hyväksytty yksimielisesti eduskunnassa. Jatkossa on mahdollista myöntää tasa-arvorahoitusta jopa neljäksi vuodeksi kerrallaan [Ben Zyskowicz: Miksi te ette myöntäneet?] sen sijaan, että se myönnetään aina yhdeksi vuodeksi kerrallaan, [Puhemies koputtaa] kuten tällä hetkellä. Eli tämä hallitus on nimenomaan parantanut lainsäädäntöä päästäksemme irti tästä hankehumpasta. [Ben Zyskowicz: Ja te lakkautitte nämä rahat nyt vuodenvaihteessa! — Suna Kymäläisen välihuuto]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt ei kuitenkaan aikaa myönnetä enempää. — Edustaja Laiho.

16.37 Mia Laiho kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koulussa on nykyään monenlaisia haasteita. Perusopetuksessa tukea ei saa riittävästi, ryhmäkoot ovat isoja, on paljon maahanmuuttajataustaisia lapsia. Aikaisemmin oli niin sanottuja erityisluokkia, joissa oli pienryhmä ja pystyttiin antamaan riittävästi tukea, oli sitten kyse oppimisvaikeuksista tai muusta syystä. Tällä hetkellä suuressa osassa kuntia nämä erityisluokat on poistettu ja lapset integroitu yleisopetukseen. Tavoite on tietenkin hieno ja hyvä, mutta kun ryhmäkoot ovat isoja, niin lapsi ei saa riittävästi tukea ja myöskin muu luokka siinä kärsii. Tämä on johtanut siihen, että meidän oppimistulokset ovat todennäköisesti myös siihen liittyen laskeneet. Kysyisinkin opetusministeriltä: oletteko suunnitelleet, että tähän pienryhmään laitettaisiin laissa joku määritelmä, [Puhemies koputtaa] jolloinka lapsella olisi oikeus myös saada opetusta pienryhmässä?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Andersson.

16.38 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on juuri sellainen seikka, että ainakin itse odotan tämän asiantuntijatyöryhmän ehdotuksia. Sitten kun me saadaan tietoa, mitä he ehdottavat, on myöskin mahdollista ryhtyä käytännön lainvalmisteluun. Mikään pykälä laissahan ei sano, että ei pitäisi olla pienryhmäopetusta, vaan päinvastoin on äärimmäisen tärkeää, että kunnissa järjestetään opetusta ja oppimisen tukea sellaisella tavalla, joka on kullekin oppijalle se sopivin muoto. Jotkut pärjäävät yleisopetuksen ryhmissä, varsinkin jos on riittävästi tukiresursseja siinä mukana. Toiset tarvitsevat pienryhmäopetusta, ja silloin heille pitää ehdottomasti sitä myöskin järjestää. Jos me lähdetään säätämään tästä velvoittavampaa lainsäädännössä, mikä voi olla hyvä idea, valtion pitää olla valmis myöskin kustantamaan ja korvaamaan näitä kustannuksia kunnille. Eli taas kerran: Pitää tehdä kunnianhimoinen oppimisen tuen uudistus Suomessa. Sitä ei kannata tehdä ilman riittävää rahoitusta, koska silloin me ei myöskään päästä niihin tavoitteisiin, [Puhemies koputtaa] mitä me selvästi yhdessä täällä jaetaan tämän uudistuksen osalta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Purra.

16.39 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Esimerkiksi täällä pääkaupunkiseudulla oppimisryhmien koot ja luokkakoot ovat selvästi pienempiä maahanmuuttajavaltaisilla alueilla, ja tämäkään ei asiaa ratkaise. Kuvailen koulumaailmaa: ”Kun käymme läpi kappaleita ja suomennamme niitä, joudun suomentamaan myös suomennotokset, joudun selittämään kuvin. Suomen kieli ei kehity, kun ympärillä puhutaan tönkkösuomea. Joudun yksinkertaistamaan puhettani. Kieli köyhtyy. Suomi ei suju, koulu ei suju.” Näin kuvaa monikulttuurisen luokan opettaja Helsingin Sanomissa arkeaan. Tämä on todellisuutta, jota suomalainen maahanmuuttopolitiikka on vuosia tähän maahan rakentanut, ja sitä ei valitettavasti korjata lisäämällä resursseja koulumaailmaan. [Mika Kari: Vastahan te olitte hallituksessa!] Koulut eriytyvät, tapahtuu segregaatiota ja koulushoppaamista, oppimistulokset laskevat — merkittäviä ongelmia oppilaiden keskuudessa. Kysyn ministeriltä: Miten aiotte korjata tämän ongelmallisen maahanmuuton aiheuttamia ongelmia suomalaisessa koulussa? [Puhemies koputtaa] Miten pelastatte Suomen koulujärjestelmän?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt ministeri Andersson.

16.40 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Voin sanoa, että ei sitä voivottelemalla ainakaan korjata, koska en kyllä havainnut edustajan puheenvuorossa yhtäkään ratkaisuehdotusta. [Välihuutoja]

Mitä sitten voi tehdä? Tärkeintä on se, mitä kunnat tekevät asuinalueiden eriytymisen ehkäisemiseksi. [Puhemies koputtaa] Jos meillä on sellainen kehitys, jossa esimerkiksi pienituloisilla perheillä on varaa asua vain tietyissä kaupunginosissa, tämä heijastuu myöskin sinne lähikoulun tulevaisuuteen. Tämä on se kaikkein tärkein asia. Jos asuinalueet jo ovat päässeet eriytymään, silloin me voimme käyttää työkaluna esimerkiksi sitä, miten oppilaaksiottoalue määräytyy — missä minun ymmärtääkseni esimerkiksi Vantaalla on tehty hyvää työtä — ja silloin me voidaan käyttää työkaluna tasa-arvorahoitusta, jolla me koh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2022 vp

dennetaan lisää rahoitusta ja lisää resursseja niille alueille, joilla asuu paljon oppilaita, joiden vanhemmat kenties ovat työttömiä tai vieraskielisiä tai joiden koulutustausta on matala. Myöskin painotettu opetus, se miten sitä järjestetään, missä sitä on tarjolla, [Puhemies koputtaa] miten valikointi tapahtuu näihin luokkiin, vaikuttaa tähän kouluvalikointiin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Seuraavaksi edustaja Gustafsson.

16.41 Jukka Gustafsson sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Gustafssonilla puheenvuoro.

Kun muutamien vuosikymmenten päästä tehdään tutkimus suomalaisesta koulutuspolitiikasta, niin voin sanoa, että tämä hallitus on listan kärkipäässä. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Hallitus on toteuttanut lupaamansa koulutuksen kunnianpalautuksen, ja kukaan, joka on kuunnellut hallitusta ja opetusministeriä, ei ole voinut välttyä tekemästä tätä johtopäätöstä.

Arvoisa puhemies! Kysyisin vielä opetusministeriltä. Minulle on nyt tärkeää tämä koulutuksen iso kuva, se, mitä ollaan tehty varhaiskasvatuksen hyväksi, esiopetuksen ja peruskoulun kehittämiseksi lisäämällä tasa-arvorahoja, laajentamalla oppivelvollisuutta, lisäämällä yliopistoille ja ammattikorkeakouluille 10 000 uutta aloituspaikkaa. [Riikka Purran välihuuto] Mitä teki edellinen hallitus? Me olemme nyt paikanneet, korjanneet, dramaattisella tavalla tehtyjä virheitä, ja Suomessa on [Hälinää — Puhemies koputtaa] — toistan — edelleen Euroopan paras peruskoulu puutteineenkin. [Ben Zyskowitz: Kaiken olette tehneet velaksi!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ei voi toistaa pidemmälle, koska aika on täyttynyt. — Ministeri Andersson.

16.43 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa] Kuten edustaja Gustafsson toteaa, niin tämä hallitus on tosiaan tehnyt erittäin paljon panostuksia koko koulutusjärjestelmään aina varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin. [Ben Zyskowitz: Ja kaiken velaksi!]

Me olemme lisänneet rahoitusta kaikilla koulutusasteilla, [Hälinää — Puhemies koputtaa] erittäin tarpeellista rahoitusta liian pitkään tässä maassa jatkuneiden leikkausten jälkeen. [Vasemmalta: Juuri näin!] Olemme vahvistaneet oppilas- ja opiskelijahuollon palveluita pysyvällä rahoituksella. Olemme pidentäneet oppivelvollisuutta. Olemme luoneet oppimisen tuen järjestelmän varhaiskasvatukseen, jotta meillä olisi jatkumo sieltä perusopetuksen puolelle. On pienennetty ryhmäkokoja varhaiskasvatuksen puolella, palautettu subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen, kokopäiväiseen sellaiseen, kaikille lapsille. Parhaillaan on valmistelussa pysyvällä rahoituksella lakimuutos, jolla me tehostetaan koulupudokkuuteen liittyvää ehkäisevää työtä perusopetuksen puolella.

Paljon on tehty. Paljon on työtä jäljellä, joten koko sydämestäni toivon, että tässä salissa kaikki puolueet ja edustajat ovat sitoutuneita [Puhemies koputtaa] siihen, että tämä hyvä kehitys jatkuu myöskin tulevien hallituskausien aikana.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja minä toivon koko sydämestäni nyt, arvoisat edustajat, sitä, että tämä toisten päälle huutaminen loppuu. — Edustaja Mykkänen, olkaa hyvä.

16.44 Kai Mykkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tänään Helsingin Sanomissa on otsikko ”Opettajan työn epäkohdat ovat muualla kuin palkkauksessa”. Näin luonnehtii luokanopettaja opettajan työn kuormittavuuden lisääntymiseen viitaten. Tosi-asia on, että tämä hallitus on pysyvät paukkunsa kohdistanut painotetusti oppivelvollisuuden pidentämiseen, jolla on ymmärrettävä tavoite, mutta näin kauempanakin koulutuspolitiikasta täytyy ihmetellä, voiko taata ammatillisen koulutuksen tai lukion kaikille, jos peruskoulusta ei kaikille synny valmiuksia tähän toisen asteen koulutukseen. [Jukka Gustafsson: Sen takia niihin panostetaan koko ajan!] Meillä kasvavasti on luku-, kirjoitus- ja laskutaidottomia peruskoulun päättäviä. Opettajat kokevat paineena hankehumpan, joka ei heidän mielestään tähän tuo ratkaisua. Ministeri Andersson, miten te näette, miten me taakaisimme, että peruskoulu pannaan kuntoon ja taataan, että peruskoulun päättötodistus tarkoittaa jatkossakin [Puhemies koputtaa] luku-, kirjoitus- ja laskutaitoa jokaiselle?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Andersson.

16.45 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tarkennan sen verran, että siis nämä nuoret eivät ole luku- ja kirjoitustaidottomia. Heillä on puutteita, he eivät ole riittävän hyviä siinä, mutta kyse ei siis ole taidottomuudesta, mikä on tärkeää muistaa tässä keskustelussa.

Mikä peruskoulun osalta olisi kaikkein tärkeintä? Kyllä minä nostaisin esille, niin kuin minä sanoin, sen oppimisen tuen järjestelmän uudistamisen. [Ben Zyskowicz: Ei kun me nostettiin se esille!] Se tarvitsee sen uudistuksen riittävällä rahoituksella. Yhtä lailla on keskeistä, että me jatkamme panostuksia varhaiskasvatukseen, joka on yksi osa-alue, johon tämä hallitus on suunnannut paljon pysyviä lisäresursseja tämän kauden aikana, [Ben Zyskowicz: Sekin velaksi!] koska me tiedetään tutkimustiedon perusteella, että erityisesti niiden nuorten kannalta, joilla on jokin haaste tai riski liittyen oppimiseen, on erityisen hyödyllistä, että he osallistuisivat suomalaisen laadukkaaseen varhaiskasvatukseen.

Mikään tästä ei kuitenkaan poissulje sitä, että vaikka olisikin nuori puutteellisilla taidoilla, kyllä hänestä pitää ottaa koppia silloin toisella asteella, jos on kuitenkin käynyt niin, [Puhemies koputtaa] että ne taidot ovat jääneet puutteellisiksi. Minusta on turha luoda vastakkainasettelua näiden asioiden välille. [Ben Zyskowicz: Mutta eikö ole parempi ottaa koppi jo peruskoulussa? — Jukka Gustafsson: Kyllä, näin toimitaan!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja seuraavaksi edustaja Kemppi.

16.47 Hilka Kemppi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Mykkänen otti hienosti esiin sen, miten tämä hallitus investoi oppivelvollisuusiän pidentämiseen. Se oli merkittävä ja tarpeeseen tuleva uudistus. Yhtä paljon on onneksi resursoitu myös varhaiskasvatukseen, ellei enemmänkin, korkeakoulutukseen osajapulan ratkaisemiseksi. Koulutuskentällä meillä on paljon isoja hankkeita mennyt tai edessä.

Oikeus kouluun ja riittävään tukeen on yksi lasten tärkeimmistä oikeuksista. Siitä huolimatta lasten oikeudet oppimiseen ovat kuitenkin edelleen puutteellisia. Pidän tärkeänä,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2022 vp

että keskusteluun nostetaan myös konkreettisia asioita emmekä liiku vain ylätasolla. Nimittäin lapsen oikeusturvan kannalta olisi äärimmäisen tärkeää, että saisimme aseille mahdollisuuden puuttua näihin tuen tarpeen laiminlyönteihin. Kaikki meidän lapset, jotka ovat saaneet esimerkiksi nepsy-diagnoosin, neuropsykiatristen häiriöiden diagnoosin, eivät saa tällä hetkellä riittävää tukea koulusta: psykologipalveluita, kuraattoripalveluita, koulunkäynnin avustajia. Pitäisin erittäin tärkeänä, että me liikkuisimme tässä. [Puhemies: Ja nyt kysymys!] Miten, ministeri Andersson, voisimme edistää tätä?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Noin. — Miten ministeri Andersson?

16.48 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aluehallintovirastoilla on toki siis vastuu valvoa sitä, että koulutuksen järjestäjät noudattavat lakia omassa toiminnassaan, ja on totta kai tärkeää, että me myöskin huolehditaan avien resursseista ja ikään kuin toimintamahdollisuuksista huolehtia siitä omasta toiminnastaan ja myöskin tästä lainvalvonnasta.

Silloin kun me puhutaan tuen tarpeessa olevista lapsista, niin pitää muistaa — aivan kuten edustaja myöskin omassa puheenvuorossaan toi esille — että kyse ei aina ole sivistystoimen tarjoamista palveluista ja niiden riittävyydestä vaan voi myöskin olla kyse tukipalveluista, joista esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimi vastaa. Jos olisi yksi seikka, mitä sanoisin siitä, mitä opettajat minulle nostavat esille ja mitä he kaipaisivat oman työnsä tueksi, niin hyvin usein se viesti on, että olisi paremmat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut, että meillä olisi toimivampi palvelupolku silloin oppilas- ja opiskelijahuollon jälkeen. Eli tärkeää on koko tämä palveluketju, kaikki ne ammattilaiset, jotka työskentelevät nuorten kannalla, [Puhemies koputtaa] se, että sitä palvelua on riittävästi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ledamot Adlercreutz.

16.49 Anders Adlercreutz r (vastauspuheenvuoro): Ärade talman! Det är viktigt att vi i den här salen inte heller målar upp barn som har svårigheter att lära sig något av de nationella språken som ett problem. Skolsegregation är ett problem. Vi ska stöda barnen i sin språkinlärning.

On tärkeää, että taistelemme toki segregaatiota vastaan, mutta ei pidä tässä syyllistää niitä lapsia, joilla on vaikeuksia oppia maan kieliä.

RKP on usein nostanut esille ensikertalaiskiintiöiden ongelmat. Nyt ministeri Honkonen ei ole täällä, mutta tähän liittyy toki oleellisesti myöskin lukiojärjestelmä ja se, että oppilaat käytännössä jo 15-vuotiaana joutuvat tekemään pitkälle johtavia päätöksiä oman opintopolkunsa suhteen, päätöksiä, jotka määrittävät, mitä kirjoittavat ylioppilaskokeissa ja mihin he voivat sitten pyrkiä jälkeenpäin. Näettekö te, ministeri Andersson, tämän nuorille haasteena ja ongelmana, joka lisää käytännössä paineita ehkä liian varhaisessa iässä sen lisäksi, että nämä painotukset nyt tietävästi ovat johtaneet siihen, että kieliä opiskellaan [Puhemies koputtaa] yhä vähemmän ja luonnontieteitä painotetaan sillä tavalla, joka ei kaikille lapsille [Puhemies: Aika on täynnä!] ole eduksi?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Andersson.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2022 vp

16.50 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja viittaa tässä tähän korkeakoulujen opiskelijavalintauudistukseen, joka on tehty, ja tähän pisteytystyökaluun, jolla pisteytetään eri ylioppilastodistuksen arvosanoja ja aineita. Olemme kollega Honkosen kanssa tästä paljon keskustelleet, ja meillä on huolta siitä, miten tämä järjestelmä on vaikuttanut lukiokoulutuksen yleissivistävään rooliin ja nuorten kokemuksiin paineisiin.

Itse pisteytystyökalu on korkeakoulujen päätettävissä oleva asia, mutta meillä on totta kai dialogia myöskin korkeakoulujen suuntaan, ja siellä on parhaillaan käynnissä työ, jossa arvioidaan, miten tämä pisteytystyökalu pitäisi uudistaa. Ehkä sellaisia keskeisiä viestejä, mitä minulla on ollut, on, että on tärkeää, että pääsykoe säilyy väylänä yliopistoon ja korkeakouluun, koska se on myöskin viesti nuorille, että on muita tapoja ja väyliä päästä opiskelemaan, vaikka epäonnistuisikin ylioppilaskirjoituksissa. Ja toivon myöskin, että katsotaan tätä pisteytystyökalua siitä näkökulmasta, että kyllä [Puhemies koputtaa] nämä pisteytykset tällä hetkellä hyvin voimakkaasti ohjaavat opiskelijoiden ainevalintoja. [Jukka Gustafsson: Erinomainen puheenvuoro taas kerran!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja vielä aihealueen esille nostanut edustaja Vikman.

16.51 Sofia Vikman kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suuri osa hallituksen koulutuspanoksista on määräaikaista ja päättyvää hankerahoitusta. Kun puhumme perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tasa-arvorahoituksesta, se tarkoittaa nimenomaan rahoja, joilla on saatu palkattua lisää kipeästi kaivattua henkilöstöä, vahvistettua oppimisen tukea ja pienennettyä ryhmäkokoja. Ja nämä rahat ovat nyt suurelta osin, merkittävilta osin, ensi vuodelle päättyvässä. Vaikka hallitus on antanut opetusministerin mainitseman esityksen tasa-arvorahoituksen vakinaistamisesta, hallitus ei kuitenkaan ole tehnyt päätöstä rahoituksen pitämisestä nykytasolla edes ensi vuonna. Miksi ei?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Miksi ei, ministeri Andersson?

16.53 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Oikeastaan vastasin tähän kysymykseen jo aikaisemmin. Siis tämä hallitus on lisännyt koulutukseen niin pysyvää kuin määräaikaista rahoitusta. Meillä esimerkiksi ensi lukuvuodelle juuri päätettiin siitä, että tämä koronarahoitus jatkuu yli sadalla miljoonalla niin, että me pysymme jakamaan koronatukirahoja koulutuksen järjestäjille myöskin lukuvuodelle 22—23. Ja kun hallitus istui kehysriihessä, teimme merkittävän päätöksen siitä, että näistä ammatillisen koulutuksen tulevaisuusinvestoinneista [Sofia Vikmanin välihuuto] vakinaistetaan 50 miljoonaa, ja se haluttiin priorisoida siksi, että ammatilliseen koulutukseen kohdistui niin suuria leikkauksia kokoomuslaisen opetusministerin johdolla edellisellä kaudella.

Panostukset peruskouluun ja varhaiskasvatukseen varmasti jatkuvat myöskin ensi hallituskaudella, ja toivottavasti saan olla mukana päättämässä myös niistä rahoista. [Ben Zyskiewicz: Leikkasitte ne ensi vuodelta kuitenkin pois!]

Kysymyksen käsittely päättyi.